



Sammanfattning

- Utvecklingen på den internationella mejerimarknaden har försvagats markant de senaste månaderna.
- Världsmarknadspriserna har de senaste tre månaderna minskat för alla mejeriprodukter. Smörpriserna är nu de lägsta sedan september 2009. Världsmarknadspriserna väntas fortsätta nedåt de närmaste månaderna.
- Fonterras auktionspriser för mjölkpulver är idag 13–14 procent lägre än för tre månader sedan.
- Mjölkproduktionen hos de fem viktigaste exportaktörerna var i januari 3,6 högre procent än i januari 2011.
- I februari i år låg den totala mjölkinvägningen i EU 1,3 procent högre än under samma månad 2011.
- På världsmarknaden har EU under januari 2012 minskat sin export av samtliga mejeriprodukter jämfört med motsvarande månad i fjol.
- Rabobanks bedömning är att en betydande lageruppbyggnad är att vänta senare i år både inom EU och i USA.
- Sveriges mjölkinvägning var i mars månad 0,7 procent högre än under motsvarande månad 2011. Från årets början har mjölk-

vägningen ökat med 0,4 procent jämfört med förra året.

- Den genomsnittliga mjölkavkastningen ligger hittills i år 0,4 procent högre än under samma period i fjol. Antalet mjölkkor är i dagsläget en procent högre än för ett år sedan.
- Under perioden mars 2011 – februari 2012 var antalet 1:a inseminationer 1,1 procent högre än ett år tidigare.
- Under årets två första månader var invägningen av ekologisk mjölk 15 procent högre än under motsvarande månader 2011. Av den totala mjölkinvägningen utgjordes 12,8 procent av ekologisk mjölk.
- Utvecklingen för den svenska tillverkningen av mejeriprodukter är fortsatt svag. Endast tillverkningen av grädde och mjölkpulver har ökat under årets två första månader.
- Den svenska utrikeshandeln med mejeriprodukter fortsätter att domineras av en stor ostimport även om volymerna fortsätter att minska något. Under 2011 uppgick importen av hårdost till knappt 44 300 ton.
- Importen av smaksatt yoghurt fortsätter att öka, medan importen av naturell yoghurt minskar.



FOTO: ESZTER SIMONE

Världen

Utvecklingen på den internationella mejerimarknaden har försvagats markant de senaste månaderna. Den globala mjölkproduktionen fortsätter att öka, medan marknadens efterfrågan dämpas.

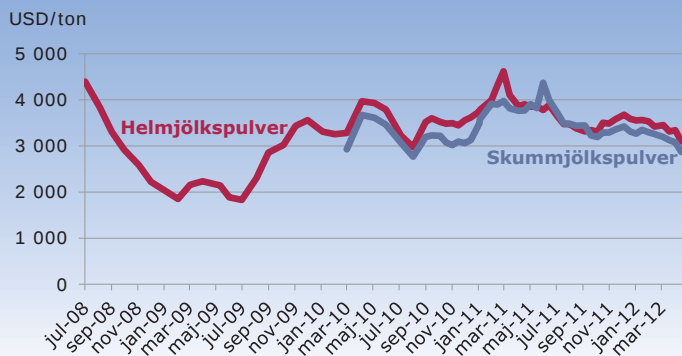
De världsmarknadspriser som redovisas av amerikanska jordbruksministeriet, USDA, har de senaste tre månaderna minskat för alla mejeriprodukter. Mest har priserna sjunkit för smör. Sedan mitten av januari har smörpriserna gått ned med 19 procent. Priserna för mjölkpulver har de senaste månaderna sjunkit med mellan tio och tolv procent. För ost har priserna i genomsnitt fallit med drygt åtta procent. Smörpriserna är nu de lägsta sedan september 2009 och för mjölkpulver är priserna nu nere på samma nivå som för två år sedan. Världsmarknadspriserna väntas fortsätta nedåt de närmaste månaderna.

Även priserna i Fonterras auktioner har uppvisat en betydande nedgång den senaste tiden. Auktionspriserna för mjölkpulver är idag 13–14 procent lägre än för tre månader sedan. Priserna för helmjölkspulver har inte varit så låga sedan oktober 2009, medan priserna för skummjölkspulver (SMP) är de näst lägsta sedan auktioner för SMP startade för drygt två år sedan. De senaste auktionerna avser kontrakt för leveranser fram till december 2012.



FOTO: PETER EDELSWÄRD

Fonterras auktionspris för mjölkpulver



Källa: GlobalDairyTrade

svensk mjölk
SWEDISH DAIRY ASSOCIATION

FAO:s, FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation, så kallade Food Price Index fortsätter att ligga på en relativt stabil nivå. Indexet har de senaste tre månaderna ökat med 2,4 procent. I första hand har prisnivån sjunkit för mejeriprodukter. Köttpriserna har varit stabila, medan priserna för övriga produktgrupper har stigit. För mejeriprodukter är prisnedgången sedan i oktober 2,3 procent.

Trots att den aktuella marknadssituationen är den sämsta på länge så kvarstår bedömningen att mjölksektorn är den gren inom jordbruket som har de bästa framtidsutsikterna. Fortsatt global befolkningstillväxt och ökat ekonomiskt välstånd i många länder är viktiga drivkrafter för en ökad efterfrågan på mjölk och mejeriprodukter. Många av de länder som har en ökad efterfrågan har inte möjlighet att öka sin inhemska produktion tillräckligt mycket. Klimatförhållanden, beroendet av importerat foder och dålig jordbruksstruktur gör att det oftast lönar sig att fortsätta importera mejeriprodukter.

Mjölkproduktionen hos de fem viktigaste exportaktörerna har en fortsatt stark utveckling. I januari 2012 ökade mjölkproduktionen i dessa länder med 3,6 procent. För perioden november 2011 – januari 2012 var ökningen 3,2 procent.

Enligt nederländska Rabobanks senaste kvartalsrapport för mejerimarknaden kan den globala efterfrågan på mejeriprodukter under



FOTO: LINDA ENGSTRÖM

resten av 2012 få det svårt att hålla jämna steg med den stigande mjölkproduktionen.

För EU:s del förväntas mjölkproduktionen under första halvåret 2012 öka med 1,7 procent jämfört med 2011. Ökad arbetslöshet, minskade realinkomster och höga konsumentpriser förväntas innebära en svag efterfrågan inom EU och därmed tvinga ut större volymer på världsmarknaden. Detta bedöms skapa en prispress på de flesta produkterna. Rabobanks bedömning är att en betydande lageruppbyggnad är att vänta senare i år. Hittills har mjölkpriserna inom EU klarat sig relativt väl som en följd av det senaste årets tioprocentiga försvagning av euron jämfört med US-dollar.

USA:s mjölkproduktion fortsätter sin uppåtgående trend. I januari producerades 3,4 procent mer mjölk än under motsvarande månad 2011. Högre mjölkavkastning anges som huvudorsak till den stora produktionsökningen. Lägre foderkostnader och en mild vinter har gett gynnsamma förutsättningar. Även antalet mjölkkor har ökat det senaste året. I januari var koantalet 0,8 procent högre än för ett år sedan.

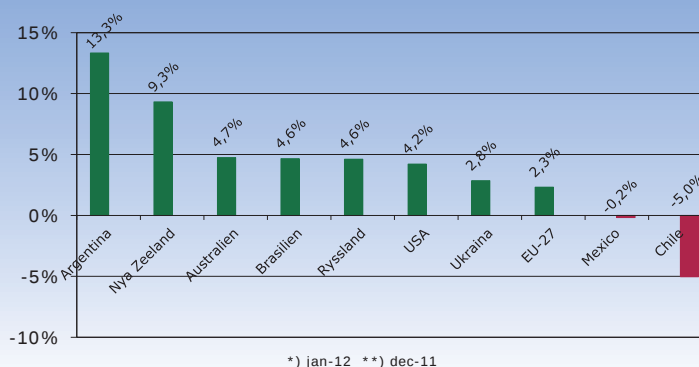
Den inhemska konsumtionen i USA har endast stigit marginellt det gångna året. Detta har inneburit att landets överskott av mejeriprodukter successivt har ökat. Samtidigt har konkurrensen på världsmarknaden hårdnat och USA:s export har de tre senaste månaderna minskat med tre procent.

Samtidigt har USA:s import av mejeriprodukter ökat med 21 procent. Det amerikanska exportstödsprogrammet CWT har förutom ost nu även inkluderat smör och helmjölkspulver i sina åtaganden. De amerikanska avräkningspriserna pressas allt mer och många mjölkföretag börjar uppvisa negativa resultat. Rabobank förväntar sig en dämpning av USA:s mjölkproduktion de närmaste månaderna. Landets mjölkproduktion bedöms under första halvåret 2012 bli 1,9 procent högre än motsvarande period förra året.

Nya Zeelands mjölkproduktion gynnas av höga mjölkpriser och expanderande mjölkbönder. Under november 2011 – januari 2012 var landets mjölkproduktion 9,4 procent högre än ett år tidigare. En av de bästa vårarna på många år följdes av en fuktig sommar. Detta har gett optimala förutsättningar för mjölkproduktionen. Den nyzeeländska mejeriexporten har haft en stark utveckling. I januari var exporten 26,5 procent högre än för ett år sedan. Försäljningen till Kina har varit stark, medan volymerna till Ryssland har minskat. Tillväxten domineras av helmjölkspulver. En stark nyzeeländsk valuta sätter en ökad press på böndernas avräkningspriser. Rabobank tror på fyra procent mer mjölk under första halvåret i år jämfört med 2011.

Australiens mjölkproduktion har under årets säsong gynnats av högt mjölkpris, bra lönsamhet och god tillgång på vatten. I januari var mjölkproduktionen 5,6 procent högre än under motsvarande månad i fjol.

Mjölkinvägning i några utvalda länder jan-febr 2012 jämfört med 2011



Källa: Eurostat, DCANZ, Dairy Australia, USDA, CLAL

svensk mjölk
SWEDISH DAIRY ASSOCIATION



FOTO: LINDA ENGSTRÖM

Mest har mjölkproduktionen ökat i regionerna Tasmanien och Victoria. De australiska mjölkproducenterna i Victoria och South Wales har nu återhämtat sig efter de kraftiga översvämningarna som de drabbades av i början av mars. Trots översvämningarna har landets totala mjölkinvägning inte påverkats i någon nämnvärd omfattning. En avmattning i landets mjölkproduktion förväntas mot slutet av säsongen. Den senaste prognosen säger att Australiens mjölkproduktion kommer att öka med 4,2 procent under innevarande räkenskapsår.

Argentina fortsätter sin starka utveckling med 13 procent mer mjölk i januari jämfört med samma månad förra året. Bra fodertillgång och god lönsamhet är viktiga faktorer. Den inhemska efterfrågan av mejeriprodukter är stark trots höga konsumentpriser. Den ökade mjölkproduktionen har gett en ökad argentinsk export. I januari var exporten 19 procent högre än för ett år sedan. Stora regnmängder de senaste månaderna trots ge en minskad mjölkproduktion under andra kvartalet.

Brasilien är det enda sydamerikanska land som inte ökar sin mjölkproduktion. Höga foderpriser ger, trots de relativt höga mjölkpriserna, en pressad lönsamhet för många mjölkbönder. Produktionen har även påverkats av torka i södra delen av landet. Ihållande regn i sydöstra Brasi-

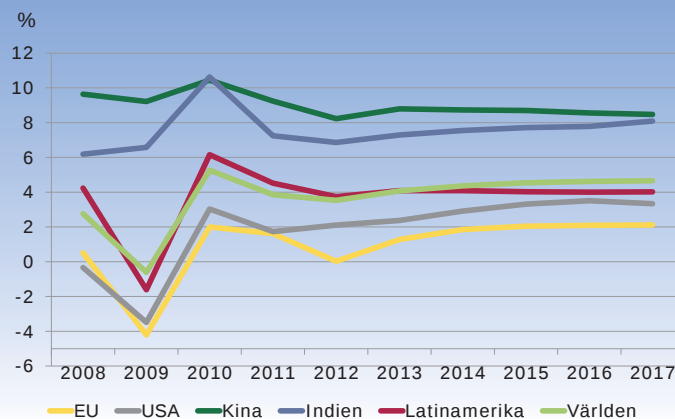
lien har dessutom påverkat intransporterna av mjölk. Minskad mjölkinvägning, stark valuta och bra efterfrågan har medfört ett ökat behov av import. Importen var i januari 38 procent högre än samma månad 2011.

Exportörer av mjölkpulver väntar fortfarande på att den stora kinesiska marknaden ska ta ordentlig fart efter det senaste årets nedgång. I januari var Kinas import av helmjölkspulver 36 400 ton, vilket är nästan 5 000 ton mindre än under samma månad 2011. Det är framför allt importen från EU och Australien som har minskat. Samtidigt ökade den kinesiska importen av skummjölkspulver i januari med 2 000 ton till 18 500 ton. För skummjölkspulver är det handeln med Nya Zeeland som ökar på bekostnad av volymer från USA.

Fonterra är redo att investera 100 miljoner nyzeeländska dollar i tre etapper i två kinesiska mjölkbesättningar i nordöstra regionen Hebei. Detta innebär att Fonterra kommer att vara involverade i totalt fem mjölkbesättningar i området. Dessa besättningar beräknas före årets slut ha 15 000 mjölkkor med en total mjölkproduktion på 150 miljoner liter mjölk. Fonterra har även planer på att göra liknande satsningar i andra delar av Kina.

Den senaste tiden har det kommit signaler om att tillväxttakten i den kinesiska ekonomin dämpats. Under första kvartalet 2012 var landets BNP-tillväxt 8,1 procent, den lägsta siffran på nästan tre år. De flesta bedömare

BNP-utveckling 2008-2017



Källa: IMF, april 2012

svensk mjölk
SWEDISH DAIRY ASSOCIATION



FOTO: LINDA ENGSTRÖM

tror dock att tillväxten tar ny fart vid halvårsskiftet. Den kinesiska regeringen har beslutat om stimulansåtgärder, bland annat för landets småföretag.

Indiens mjölksektor har haft en betydande tillväxt de senaste decennierna. Under de senaste åren har dock tillväxttakten avtagit. Under perioden 2000–2009 ökade mjölkproduktionen i genomsnitt med 3,8 procent per år. Landets ekonomi växer, lönerna stiger och efterfrågan på mjölk och mjölkprodukter fortsätter att öka. Enligt beräkningar, som den indiska regeringen nyligen presenterade, behöver landets mjölkproduktion öka med i genomsnitt 5,5 procent per år fram till år 2023.

Världsbanken har nyligen anslagit drygt 350 miljoner US-dollar till ett stort projekt med syfte att hjälpa landets många små mjölkbönder. Fokus kommer att vara på att öka mjölkornas produktivitet i de 14 viktigaste mjölkregionerna där 90 procent av landets mjölk produceras. Den indiska mjölkavkastningen är mycket låg i ett internationellt perspektiv. I genomsnitt är avkastningen 3,4 kg mjölk per dygn.

Den ryska mjölkproduktionen fortsätter att öka. Under årets två första månader låg landets mjölkinvägning 4,6 procent högre än under samma period 2011. Rysslands jordbruksminister har nyligen meddelat de ambitiösa planerna för landets mjölksektor. Målet är att öka den ryska

mjölkproduktionen med 20 procent fram till 2020. Landets import av mejeriprodukter föll i januari med 18 procent. Den ryska regeringen planerar under 2012 att satsa motsvarande 129 miljoner euro för att stötta sina mjölkproducenter.

Internationella Valutafonden, IMF, presenterade i mitten av april sin senaste utgåva av World Economic Outlook. Enligt IMF växer världens ekonomi långsammare än de bedömningar som gjordes hösten 2011. IMF:s bedömning är en global BNP-tillväxt på 3,5 procent under 2012.

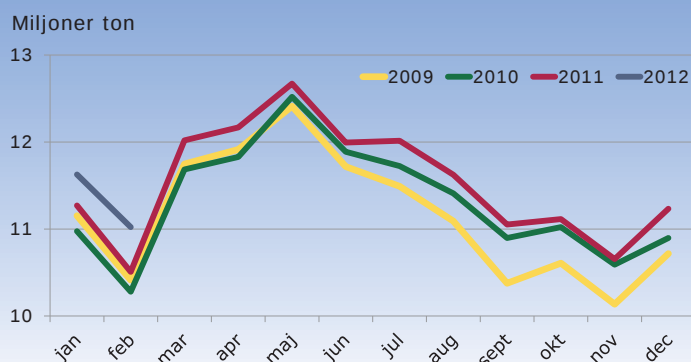
Tillväxten är ojämnt fördelat. USA, Afrika och Latinamerika får en relativt bra utveckling. Asien, med Kina i spetsen, tros fortsätta sin snabba tillväxttakt. Det stora bekymret är fortsatt Europa, där elva länder förväntas få negativ BNP-utveckling i år. Värst är läget i Grekland, Portugal, Italien och Spanien.

IMF tror på ekonomisk återhämtning för EU under 2013 och en återgång till en mer normal ekonomisk utveckling från 2014. Prognosen för 2014–2017 är en årlig global BNP-tillväxt runt 4,5 procent.

EU

EU:s mjölkinvägning fortsätter att öka. I februari i år låg den totala mjölkinvägningen i EU 1,3 procent högre än under samma månad 2011. 21 av de 27 medlemsstaterna hade under januari–februari 2012 en högre inväg-

Mjölkinvägning EU-27



Källa: Eurostat

svensk mjölk
SWEDISH DAIRY ASSOCIATION



FOTO: STUDIO SPIRIT

ning än under motsvarande period 2011. Under årets två första månader ökade mjölkinnvägningen mest i Lettland (+10,1 procent), Polen (+8,7 procent), Slovakien (+8,0 procent), Rumänien (+7,9 procent) och Litauen (+6,9 procent). Störst minskning hade Italien (-2,2 procent), Irland (-2,4 procent) och Bulgarien (-3,0 procent). Även om mjölkproduktionen har ökat i de flesta länder är det endast en handfull medlemsstater som riskerar straffavgift för överskridna mjölkkvoter under det gångna kvotåret.

För mejeritillverkningen inom hela EU är utvecklingen positiv för samtliga produktgrupper. Under januari i år ökade produktionen av konsumtionsmjölk med 0,9 procent, medan tillverkningen av syrade produkter steg med 0,4 procent. Samtidigt gick tillverkningen av gräddprodukter upp med 9,8 procent. Smörproduktionen var 2,0 procent högre än förra året och osttillverkningen ökade med 1,6 procent. Även produktionen av skummjörkspulver (+3,4 procent) och helmjörkspulver (+0,8 procent) steg jämfört med 2011.

Sedan sommaren 2010 har EU sålt produkter från sina interventionslager. EU har sålt nästan 24 000 ton smör och 54 000 ton skummjörkspulver. Inga försäljningsbud har accepterats sedan i mars 2011. EU har beslutat att kvarvarande volymer i interventionslager ska användas för de sämst ställda under 2012. Interventionslagren av skummjörkspulver uppgick i mars 2012 till drygt 6 000 ton. Beträffande smör är de offentliga lagren i stort sett tomma, medan 21 000 ton smör är föremål för privat lagringsstöd.

Avräkningspriset för mjölkråvara inom EU var i februari 2012 i genomsnitt 34,56 eurocent per kg, 3,9 procent högre än i februari 2011. Rabobank förväntar sig dock lägre avräknings-

priser de närmaste månaderna.

EU:s genomsnittliga priser på mejeriprodukter har under de senaste tre månaderna minskat för samtliga mejeriprodukter. Störst har nedgången varit för smör, där priset har fallit med 11,7 procent sedan i december 2011. För skummjörkspulver har priset gått ned med 5,8 procent och för helmjörkspulver 3,7 procent. För de flesta ostsorter ligger prisminskningen de tre senaste månaderna runt en procent.

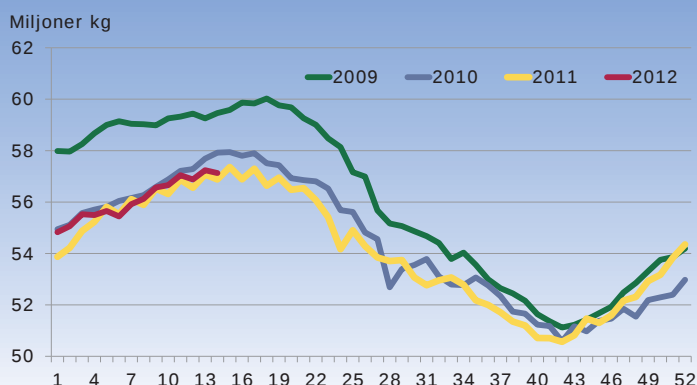
På världsmarknaden har EU under januari 2012 minskat sin export av samtliga mejeriprodukter jämfört med motsvarande månad i fjol. Exporten av skummjörkspulver har minskat med 4,7 procent och helmjörkspulver med 23 procent. Smörexporten har gått ned med 19 procent, medan nedgången för ostexporten har varit 5,3 procent. EU:s smörexport har lett till ökade smörvolymerna med privat lagringsstöd. Situationen har försvårats av att Nya Zeeland har utnyttjat sin kvot genom att sälja smör till länder inom EU.



FOTO: TOMAS YEH

Inflationstakten på årsbasis inom EU är relativt stabil och var i genomsnitt 2,9 procent i mars. Enligt Eurostat är inflationen högst i Ungern, Estland, Tjeckien, Slovakien och Polen. I dessa länder ligger inflationen mellan 3,9 och 5,5 procent. Lägst är inflationstakten i Sverige, Grekland, Bulgarien och Spanien, som har en inflation mellan 1,1 och 1,8 procent. Priserna för energi (+9,9 procent), transporter (+4,6 procent) samt alkohol och tobak (+4,4 procent) har ökat mest. För livsmedel var inflationen i mars 3,0 procent.

Sveriges mjölkinvägning



Källa: Svensk Mjolk

svensk
mjölk
SWEDISH DAIRY ASSOCIATION

Sverige

Landets mjölkinvägning var i mars månad 0,7 procent högre än under motsvarande månad 2011. Från årets början har mjölkinvägningen i genomsnitt legat 0,4 procent högre än under samma period förra året. Vecka 14 var den svenska mjölkinvägningen 0,4 procent högre än vid samma tid i fjol. Under de fyra senaste veckorna (vecka 11–14) var mjölkinvägningen 0,4 procent högre än under motsvarande veckor 2011.

Under årets tre första månader var den genomsnittliga mjölkavkastningen 0,4 procent högre än under samma period i fjol. Antalet mjölkkor har under vintern successivt ökat och ligger nu över förra årets nivå. Vecka 15 var antalet kontrollerade mjölkkor cirka 3 000, eller en procent högre än motsvarande vecka 2011.

Utvecklingen för antalet 1:a inseminationer fortsätter också sin positiva utveckling. Under perioden mars 2011 – februari 2012 var antalet 1:a inseminationer 1,1 procent högre än ett år tidigare. Antalet inseminerade kor har ökat med 1,0 procent, medan antalet inseminerade kvigor har stigit med 1,2 procent. Särskilt stark har utvecklingen varit de senaste sex månaderna då

antalet 1:a inseminationer var 2,3 procent högre än året innan.

Den ekologiska mjölkinvägningen fortsätter att öka. Under årets två första månader var invägningen av ekologisk mjölk 15 procent högre än under motsvarande månader 2011. Av den totala mjölkinvägningen utgjordes 12,8 procent av ekologisk mjölk. 12,2 procent av alla mjölkföretag levererar ekologisk mjölk.

Utvecklingen för den svenska tillverkningen av mejeriprodukter är fortsatt svag. För konsumtionsmjölk har produktionen minskat med 3,7 procent under januari–februari i år. Tillverkningen av syrade produkter har under

samma period gått ned med 0,8 procent, medan produktionen av hårdost har fallit med 12,1 procent. Även produktionen av smör har minskat med en nedgång på 14,8 procent.

Tillverkningen av grädde och övrigt matfett fortsätter sin positiva utveckling. Gräddproduktionen ökade under de två första månaderna med 3,8 procent medan tillverkningen av övrigt matfett steg med 9,0 procent. Året har också inletts med en kraftigt ökad mjölkpulverproduktion. Framför allt har produktionen av helmjölkspulver ökat (+72 procent), men även tillverkningen av skummjölkspulver har stigit (+6,9 procent).

Antal 1:a inseminationer 2009–2012 (kor & kvigor)

Förändring	Mar 2009 – Feb 2010	Mar 2010 – Feb 2011	Mar 2011 – Feb 2012
Kor	-3,4 %	-0,5 %	+1,0 %
Kvigor	+0,9 %	+1,0 %	+1,2 %
Totalt	-2,0 %	+0,3 %	+1,1 %

Källa: Svensk Mjolk

svensk
mjölk
SWEDISH DAIRY ASSOCIATION

Den svenska utrikeshandeln med mejeriprodukter fortsätter att domineras av en stor ostimport även om volymerna fortsätter att minska något. Under 2011 uppgick importen av hårdost till knappt 44 300 ton. En minskning med 3,7 procent jämfört med 2010. Under januari i år minskade importvolymen av hårdost med 2,1 procent. Fortsatt kommer 85 procent av den importerade hårdosten från Nederländerna, Danmark och Tyskland.

Utvecklingen för den svenska hårdostexporten har åter försvagats de senaste månaderna. Under hela 2011 exporterades 9 300 ton hårdost, en minskning med 4,2 procent jämfört med 2010. I januari i år var hårdostexporten 15 procent lägre än för ett år sedan. 74 procent av hårdostexporten gick till Danmark, Grekland och Finland.

Importen av smaksatt yoghurt fortsätter att öka, medan importen av naturell yoghurt minskar. Under kalenderåret 2011 ökade importen av smaksatt yoghurt med elva procent, medan importen av naturell yoghurt minskade med 14 procent. Andelen smaksatt yoghurt som importeras från Finland har åter ökat och

utgör i dagsläget 48 procent av all importerad smaksatt yoghurt. Importen har ökat kraftigt från flera andra länder, i första hand Frankrike, Tyskland och Nederländerna. Importen från dessa tre länder står nu för 22 procent av importen. För naturell yoghurt kommer nästan 96 procent av importen från Danmark, Tyskland och Finland.

Exporten av yoghurt har minskat den senaste tiden. Det är exporten av smaksatt yoghurt som minskar markant, medan exporten av naturell yoghurt fortfarande ökar något. 97 procent av all yoghurtexport går till våra tre grannländer Norge, Danmark och Finland.

Exporten av skummjölkspulver ökade i januari i år med 17 procent, medan exporten av helmjölkspulver under samma period minskade med 40 procent. För handeln med övriga mejeriprodukter märks att importen av smaksatt mjölk, smör och färskost ökade, medan importen av förpackad mjölk och grädde, smältost samt blåmögelost minskade. På exportsidan ökade mängden färskost, blåmögelost och mjukost medan exportvolymen av förpackad mjölk minskade.



FOTO: LISBETH KARLSSON



Mejerimarknadsrapporten är sammanställd av Lennart Holmström, Mjölkipolitik
Tel. 08-790 58 28, lennart.holmstrom@svenskmjolk.se
Mer information och rapporter finns på www.svenskmjolk.se/statistik
Citera oss gärna, men ange källa.

svenskmjolk
SWEDISH DAIRY ASSOCIATION